

ГАЗЕТА

КАРАЗІНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ

COGNOSCERE. DOCERE. ERUDIRE.

Видається з 1 січня 1817 року

Випуск 10 від 08 серпня 2025 року

ВСТУП-2025: МАЙБУТНЄ ПОЧИНАЄТЬСЯ ТУТ

КОЛОНКА ПРОРЕКТОРА

СУЧАСНЕ ВЧИТЕЛЬСТВО: ПРОФЕСІЯ ДЛЯ ТИХ, ХТО ТВОРИТЬ МАЙБУТНЄ

«Якість освітньої системи не може бути кращою, ніж якість вчителів у цій системі», – цілком підтримую цю думку Андреаса Шляйхера, директора Директорату освіти та навичок Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР), яку він висловив у своїй книзі «Найкращий клас у світі: як створити освітню систему 21 століття».

Найуспішніші освітні системи, згідно з результатами PISA, надають пріоритет саме інвестиціям у вчителя, а не, наприклад, зменшенню розміру класів.

Тож коли ми турбуємося про майбутнє української освіти, про підвищення якості навчання для наших дітей, першочерговим завданням стає інвестування в учителя.

Сьогодні український вчитель в умовах війни має опановувати нові підходи: від травма-інформованого викладання до роботи з навчальними втратами та використання сучасних цифрових технологій. Водночас продовжується реформа «Нова українська школа», яка передбачає компетентнісний підхід, активні методи навчання, розвиток соціально-емоційних навичок учнів.

У цих контекстах стає особливо важливим плекання професійної

ідентичності вчителя як опори в щоденній практиці й довгостроковому професійному шляху.

Очевидно, щоб обрати професію вчителя, потрібно відчувати покликання. Але щоб залишатися в ній – зберігати мотивацію, професійно розвиватися і бачити перспективу – важливо мати стійке відчуття своєї професійної ідентичності.

Професійна ідентичність формується з багатьох взаємопов'язаних чинників: особистісного розвитку, самоповаги, якості підготовки, взаємодії з колегами, підтримки керівництва, кар'єрних можливостей і – що особливо важливо – того, як суспільство цінує вчительську працю.

КОЛОНКА ПРОРЕКТОРА

На жаль, сьогодні – особливо в умовах війни – соціальний статус учителя в Україні залишається доволі низьким. Саме тому підвищення оплати праці має стати базовим і невідкладним кроком до суспільного визнання та престижу професії.

Водночас не менш важливими є глибші системні зміни, зокрема, щодо підготовки і професійного розвитку: від підтримки на початку професійного шляху до можливостей для безперервного навчання та кар'єрного зростання.

Попри всі труднощі, професія вчителя залишається сферою, яка дає змогу реалізувати себе, втілити свій талант у важливій справі впливу на наступні покоління, а отже – і на майбутнє країни.

Про те, що саме мотивує людей обирати шлях вчителя, свідчать результати міжнародного дослідження TALIS+. Див. графік нижче.

Відсоток учителів, які повідомляють, що ці фактори мали «помірну» чи «високу» важливість у виборі професії вчителя

Андреас Шляйхер, 2024

Як бачимо, при виборі професії вчителя люди керуються різними мотиваціями: прагненням стабільної зайнятості, надійного доходу, зручного графіка чи тривалої відпустки. Водночас значна частина вчителів засвідчує мотивацію вищого порядку: бажання впливати на розвиток дітей і молоді, зробити внесок у суспільство, а також допомагати соціально незахищеним учням.

людиною, яка розуміє себе в професії, діє свідомо та відповідально, готова до викликів і змін.

Ми приділяємо особливу увагу тому, як формуються внутрішні уявлення майбутніх учителів про себе як про фахівців. Це стосується і розуміння ролі вчителя в кризових умовах, і усвідомлення важливості інклюзивного підходу в освіті. Окремо працюємо з

ННІ «АКАДЕМІЯ ВЧИТЕЛЬСТВА» – ПРОСТІР ФОРМУВАННЯ І РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ ВЧИТЕЛЯ

У навчально-науковому інституті «Академія вчительства» ми свідомо ставимо розвиток професійної ідентичності вчителя в центр підготовки. Адже сучасний педагог має бути не лише фахівцем із методики, а й

темою національної свідомості як частини професійної ідентичності, а також з розвитком травма-інформованості як ключового підходу для педагогів у реаліях сьогодення. Велику увагу приділяємо впровадженню реформи «Нова українська школа». Крім того, значну роль відіграє робота над особистим брендом учителя як інструментом ефективної комунікації та освітнього лідерства.

Освітній процес в Академії вчительства відбувається у змішаному форматі: поєднує онлайн-навчання з виїзними офлайн-тренінгами в Києві. Це дає студентам можливість не лише опанувати зміст, а й побудувати спільноту, відчувати взаємну підтримку та надихнутися особистим досвідом викладачів-практиків.

Ми намагаємось не лише навчити методик, а й створити умови для професійного самопізнання, рефлексії та усвідомленого зростання на основі нової освітньої парадигми.

Для розвитку країни критично важливими є сучасні, компетентні, вмотивовані вчителі. Саме тому ми переконані: майбутнє освіти починається з конкретної людини, яка вирішує стати вчителем. Ми з апрошуємо таких людей до Казанського університету, щоб зростати разом професійно, пізнавати сучасні методики та технології й змінювати освіту.

Лілія ГРИНЕВИЧ,
проректор
з науково-педагогічної роботи.

ВІД «ЮНОГО ХІМІКА» ДО АКАДЕМІКА: ІСТОРІЯ ВАЛЕНТИНА ЧЕБАНОВА

На початку повномасштабного вторгнення, я приїхала до Науково-технологічного комплексу «Інститут монокристалів» НАН України. Шукала відповідь на питання: чи можлива наука під обстрілами? Тоді, як і сьогодні, мене зустрів професор Валентин Чебанов – хімік, перший заступник гендиректора комплексу, директор Інституту хімії функціональних матеріалів, завідувач кафедри прикладної хімії Каразінського університету.

У час війни, попри всі обставини, професор Чебанов продовжував не лише працювати, а й розвивати науку. А 2025 рік позначив нову віху: його обрали академіком НАН України. До лав академіків долучився й ще один каразінець – професор Микола Мchedлов-Петросян. Це не лише особисте визнання, це знак сили харківської школи хімії.

Академічне звання – не про титул. Це відповідальність за розвиток стратегій, експертизу, що визначає, у якому напрямі рухатиметься наука. У випадку Валентина Чебанова – це ще й продовження шляху, який він будував десятиліттями: понад 400 публікацій, десятки патентів, власна наукова школа й колектив, що творить майбутнє.

Сьогодні знову зустріч у тому самому кабінеті, але вже з новим інфоприводом: Валентина Анатолійовича обрали академіком Національної академії наук України.

Про шлях до академіка, супрамолекулярну хімію, нові антибіотики, виклики війни, що потребують відповідей – у великому інтерв'ю з Валентином Чебановим.

«Це не моя особиста перемога – це перемога команди»

– Пане Валентине, вітаю з обранням до складу академіків! Як сприймаєте це звання?

– Це оцінка довготривалої системної праці. Академіками не стають за одну резонансну статтю. Це шлях, який ти проходиш разом із командою – своїми вчителями, колегами, молоддю. Визнання створеного наукового напрямку, результативної роботи, громадянської позиції, активної участі в діяльності Академії. Це не про статус, а про обов'язок.

– Які напрями сьогодні у фокусі вашої команди?

– Один із нових і важливих – супрамолекулярна хімія. Це новий рівень: ми не просто вивчаємо речовини, а проєктуюмо взаємодію молекул, «архітектуру» нових матеріалів. Зараз,

у межах «інфраструктурного» проєкту Національного фонду досліджень України, створюємо в Харкові Центр супрамолекулярної хімії. Це основа майбутніх ліків, покриттів, сенсорів. Цей напрям уже двічі був відмічений Нобелівською премією – потенціал колосальний.

– Які практичні результати вже є?

– Два напрями. Перший – сполуки, що долають антибіотикорезистентність. Ми не створюємо нові антибіотики, а підсилюємо ті, які втратили ефективність. Це критично в умовах війни: інфекції, поранення, обмежена терапія.

НАУКА І ОСОБИСТОСТІ

Другий – протитривожні препарати нового покоління. Ми синтезували молекули безпечніші за Гідазепам: вони не викликають залежності, не впливають на координацію. Доклінічні дослідження вже завершено, шукаємо партнера для впровадження.

– Наскільки конкурентоспроможною є українська наука?

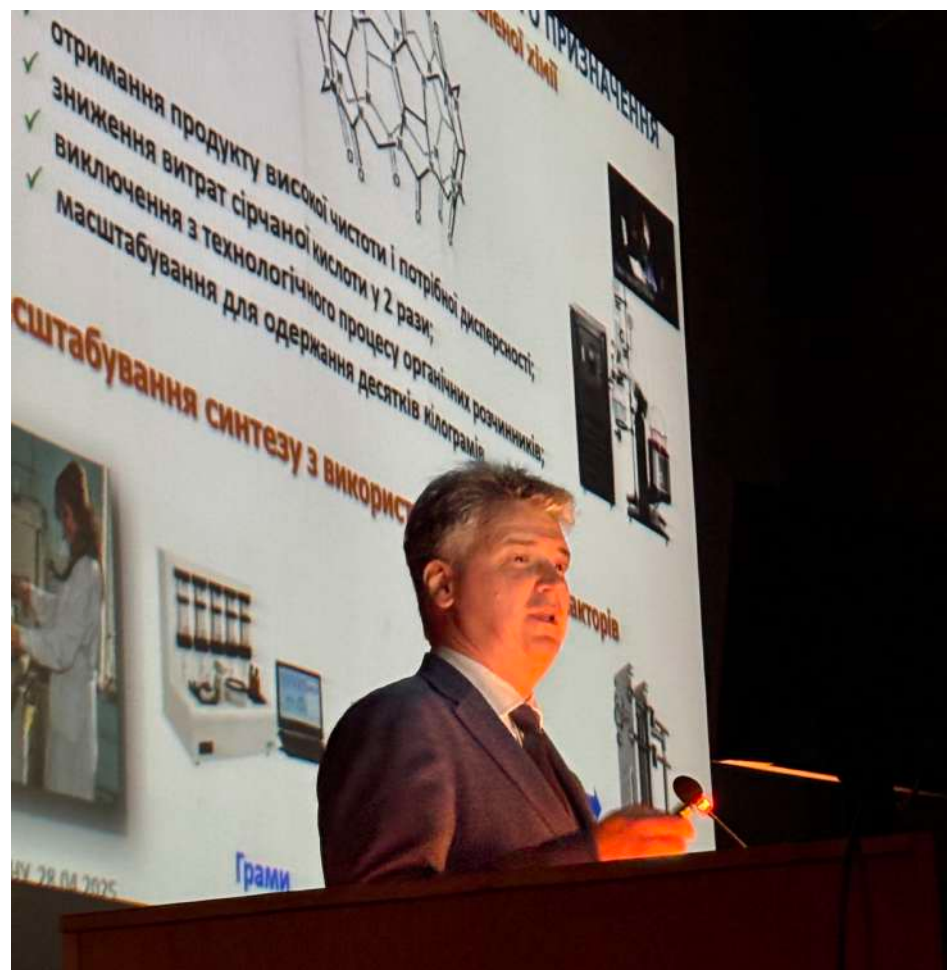
– Ми вже на світовій арені. Авторитетні видання – американські, європейські, японські – видають спецвипуски про українські дослідження, зокрема, у галузі хімії та матеріалознавства. У рейтингах є українці серед топ-10% і навіть топ-1% світових учених. Науковці з нашого Комплексу брали участь у розробках для Великого адронного колайдера і отримали так званий «науковий Оскар». Ми пропонуємо ідеї, які резонують. Ми вже в центрі наукових подій, але потребуємо стабільної підтримки.

– Якою бачите науку майбутнього?

– Наукові відкриття мають одну цікаву рису: вони непередбачувані. Ми можемо прогнозувати лише напрями, які сьогодні набувають популярності. Один із таких – адаптивні матеріали. Це дуже перспективна галузь, яку активно розвиває, зокрема, нобелівський лауреат Жан-Марі Лен – почесний доктор нашого НТК «Інститут монокристалів». Ідеться про речовини, здатні змінювати свої властивості залежно від середовища, у якому перебувають. Це вже не просто хімія – це матеріали нового покоління, що «відчують» і «реагують». Сучасні виклики – медичні, екологічні, воєнні – диктують потребу в принципово нових підходах. І наука на них відповідає.

– А як щодо штучного інтелекту? Наскільки він уже змінює хімію?

– Уже змінює – і докорінно. Нещодавно я опонував докторську дисертацію молодого науковця Юрія Мороза в Києві, присвяченій використанню, зокрема, ШІ та машинного навчання для вирішення складних хімічних

задач. Це не просто модний напрям – це необхідність. Хімія оперує мільярдами можливих сполук, без цифрових інструментів у цьому океані не зорієнтуватися. Машинне навчання дозволяє передбачати властивості речовин, оптимізувати синтез, пришвидшувати дослідження. До речі, одна з останніх Нобелівських премій стосувалася саме застосування ШІ в хімії та біології – це глобальний тренд. І дуже тішуся, що наші молоді дослідники не просто сліdkують, а активно долучаються до цих процесів, працюючи у співпраці з міжнародними командами.

– Що сьогодні є критичними викликами для української хімії? Що найнагальніше?

– Найперше – вистояти. Без освіти не буде науки, без науки – технологій, без технологій – незалежної

держави. Друге – це якість життя. А отже, медицина, біотехнології, фармацевтика, екологія. Ми вже живемо в епоху міждисциплінарних досліджень, де хімія перетинається з біологією, фізикою, ІТ.

Найбільший виклик – це боротьба з мікросвітом: з бактеріями, вірусами, стійкими патогенами. І тут уже недостатньо традиційних підходів, потрібні нові матеріали, нові методи діагностики й терапії. Це виклики не лише для України, а для всього людства. Але нам треба відповідати на них уже зараз, бо наш контекст – війна.

«Хіміком я вирішив бути ще в шостому класі»

– З чого почався ваш науковий шлях?

– У шостому класі я вже точно знав, що буду хіміком. Батьки підтримували:

Вибори до лав академіків НАНУ.

Виступ на засіданні президії НАНУ.

книжки, набір «Юний хімік», домашня лабораторія. Закінчив Харківський університет у 1996 році. Аспірантура, три роки інтенсивної роботи. Починав у Державному університеті, диплом кандидата наук уже здобував у Каразінському – назва змінилася, але дух залишився.

– Ви викладаєте в Каразінському. Що для вас навчати?

– Це не просто лекції. Намагаюся створити середовище. Колись мій науковий керівник та наставник, професор Десенко, був саме таким: не просто навчав, а допомагав шукати. Це і я хочу передати молоді. Бо університет – це не лише про знання, а про пошук.

«Найстабільніша валюта – знання»

– Про що мріє академік Чебанов?

– Про перемогу. Про Харків без сирен. Про те, щоб наші розробки працювали не в теорії, а в реальному житті. Щоб наука стала державною стратегією. Щоб ми не «виживали», а творили майбутнє.

– Що сказали б абітурієнтам та студентам-хімікам?

– Вибирайте знання. Вони найнадійніша інвестиція. Хімія – у центрі всього: технологій, безпеки, екології. Приходьте до нас у Каразінський. Можливо, саме ви створите нову технологію, яка змінить правила гри. Найголовніше – не втрачайте жагу до знань. Бо знання – це найстабільніша валюта. І якщо маєте потенціал – обов'язково знайдете свою нішу.

– Маєте улюблений вислів?

– Після лекцій кажу студентам: «Не бійтеся виходити за межі можливого». Це не пафос – це мій досвід. «Сільський хлопець», який мріяв про хімію, став академіком. І коли здається, що щось неможливо – просто шукай команду й працюй.

– Що читає академік Чебанов?

– Багато. Зараз – українську фантастику, наприклад антологію під редакцією Генріха Лайона Олді. Читаю історичну літературу – Черчилля і про Черчилля, «Коротку історію США». Бо щоб розуміти майбутнє, треба знати минуле. Цього також навчив мене мій вчитель – професор Сергій Десенко.

«Бути тут – це не про героїзм. Це про вибір»

– Пане Валентине, під час війни багато вчених виїхали. Ви залишилися. Чому? Відчуваєте свою роботу як частину великої місії?

– Безумовно. У мене були пропозиції залишитися в Європі, зокрема, у Німеччині, в Австрії. Але я свідомо вирішив, що це не мій шлях. Дуже легко рости там, де вже є стабільність, інфраструктура, ресурси. Але ще до війни поставив собі завдання: створити в Україні таке середовище для науки й освіти, яке зробить нас конкурентними у світовому просторі. Цю мету неможливо реалізувати поодиночі – вона потребує об'єднання зусиль колег в Україні, партнерів за кордоном, усіх, хто справді зацікавлений у розвитку української науки. Саме тому я тут. На своєму місці. Це не про героїзм. Це про відповідальність. Про те, що ми не здаємось, бо це наша земля. І наука тут не просто виживає. Вона продовжує творити майбутнє.

Ліна ТИМАРСЬКА.

Академік Валентин Чебанов зі студенткою магістратури хімічного факультету Анною Коробкою під час виконання дипломної роботи.

«ДЛЯ МЕНЕ НАШ ФАКУЛЬТЕТ – ЦЕ НАСАМПЕРЕД СПІЛЬНИЙ ДІМ ДЛЯ ВСІХ, ХТО ТУТ ПРАЦЮЄ Й НАВЧАЄТЬСЯ», – ІНТЕРВ'Ю З ДЕКАНЕСОЮ СОЦІОЛОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ ОЛЕНОЮ МУРАДЯН

Цього літа спільнота студентів, викладачів і випускників соціологічного факультету Каразінського університету святкує 35 років! Це не просто ювілей. Це особливий момент у історії першого в Україні соціологічного факультету – момент переходу, коли завершується один важливий розділ і відкривається новий. З 1 липня 2025 року ми маємо новий статус: соціологічний факультет офіційно став Науково-навчальним інститутом соціології та медіакомунікацій. Наші кореспонденти поспілкувалися з деканесою соціологічного факультету Мурадян Оленою Сергіївною і поговорили про основні цінності та принципи, що лежать в основі життя факультету, про особливості навчальних програм, виклики для студентів та викладачів, а також про особисте бачення керівниці факультету – що означає бути ефективним деканом і яку пораду вона дала б першокурсникам на старті їхнього шляху.

– Які основні цінності та принципи ви

намагаєтеся впроваджувати в життя факультету під вашим керівництвом?

– Серед ключових принципів – чесність, професіоналізм, відповідальність і чутливість до соціальних викликів. Важливо також плекати науковий критичний скепсис – здатність ставити запитання й не приймати на віру готові відповіді. Ми намагаємося зберігати людяність і щирі уважність до життя, до потреб інших людей – як наших студентів, так і колег. Особливу увагу приділяємо колективу, навіть якщо це слово сьогодні вважається децю «немодним». До речі, певна незалежність від моди та мейнстріму – теж принцип, на якому ми стоїмо: в освіті важливо не слідувати трендам, а формувати глибокі, справжні сенси.

– Чим, на вашу думку, соціологічний факультет вирізняється серед інших факультетів університету?

– Соціологи зазвичай дуже уважно

ставляться до питання коректності порівнянь, а факультети надто різні, щоб їх можна було зіставляти за єдиними критеріями чи визначати, хто чим вирізняється. Тож я не схильна давати таку оцінку. Для мене наш факультет – це насамперед спільний дім для всіх, хто тут працює й навчається. І, мабуть, саме це відчуття спільності, підтримки й причетності робить його особливим для нас самих.

– Що, на вашу думку, є найбільшими викликами для студентів соціологічного факультету сьогодні?

– Один із найбільших викликів – не піддаватися модним трендам. Наприклад, не дозволяти собі навчатися «із мінімальним напруженням» і покладатися на штучний інтелект за принципом «нехай він думає за мене». Або не плутати медіа та соціальні мережі зі справжнім життям. Чи, що ще небезпечніше, – не підмінювати власне мислення готовими гаслами, науку – політичними чи ідеологічними деклараціями, а зміст – лише формою.

Цікаво, що ці виклики, по суті, мало змінюються десятиліттями. Єдине, що трансформується, – це інструменти та технології, які їх підживлюють. Тож найважливіше – зберегти критичність, самостійність думки та щире бажання пізнавати світ у всій його складності.

– Як змінюється навчальна програма факультету з огляду на розвиток соціальних наук і сучасні тенденції?

– Це дуже складне питання, що потребує деталізованої й глибокої відповіді. Аби не підмінити її формалістичним офіціозом, скажу так: ми постійно працюємо над оновленням наших освітніх програм і ніколи не відчуємо, що зробили достатньо. Освіта – це живий процес, що вимагає постійного осмислення й корекції.

А щодо тенденцій, то бачимо завдання соціології як науки в тому, аби створювати тенденції, а не просто дивитися на них; це також стосується й соціальної роботи та медіакомунікацій, за якими здійснюємо підготовку здобувачів.

– Які можливості для практичного застосування знань отримують студенти під час навчання на факультеті?

– Практична підготовка є невіддільною частиною нашого навчального процесу.

Майже кожна дисципліна передбачає виконання практичних завдань, що базуються не на абстрактних лабораторних сценаріях, а на реальних прикладах із професійної діяльності. Крім того, у програмі навчання передбачені різні види практики – від ознайомчої до виробничої – які проходять у реальному соціологічному та медійному середовищі, дослідницьких установах, медіаструктурах, а також у сфері соціальної роботи та консультування.

Важливо й те, що наші студенти активно долучаються до науково-дослідної та прикладної діяльності факультету: вони працюють у межах грантових програм, беруть участь у

спільних проєктах із викладачами та здобувають досвід командної співпраці на професійному рівні.

– Як ви підтримуєте та мотивуєте викладачів факультету, щоб вони залишалися активними в наукових дослідженнях та педагогічній діяльності?

– Факультет активно використовує всі наявні загальноуніверситетські механізми заохочення – це премії, рейтингування, відзнаки та інші форми визнання досягнень. Крім того, серед наших важливих внутрішньофакультетських стимулів – залучення викладачів до грантової діяльності, що не лише розширює їхні наукові горизонти, а й відкриває нові можливості для професійної реалізації.

Що ж до педагогічної роботи, то головною мотивацією тут, на мою думку, залишається відчуття соціальної відповідальності, щира любов до своєї справи та до студентів. У нашому середовищі це ще й певна внутрішня культура підтримки, взаємної поваги та натхнення, яка дозволяє викладачам не вигорати, а навпаки – знаходити сили та бажання розвиватися далі.

– Які особисті якості вважаєте найважливішими для того, щоб бути ефективним деканом?

– На початку я вже згадувала перелік цінностей і принципів, які

СОЦІОЛОГІЧНОМУ ФАКУЛЬТЕТУ – 35!

прагну впроваджувати в життя факультету, – вони ж, по суті, є й основними особистими якостями, яких вимагає ця посада. До них я б ще додала терплячість і стійкість до викликів – найрізноманітніших, від міністерського рівня до внутрішньоуніверситетського.

Сьогодні, щоб бути ефективним деканом, передусім потрібно вміти не піддаватися тиску – ані об'єктивних обставин, ані чийхось суб'єктивних амбіцій чи настроїв. У теперішніх реаліях витримка, внутрішня збалансованість і здатність ухвалювати зважені рішення часто виявляються важливішими за навіть блискучі творчі здібності чи комунікативні таланти.

– Якби можна було дати одну пораду першокурсникам, що б ви їм сказали?

– Пам'ятайте: навчатися — це можливість, а думати – обов'язок. Саме з можливостей і обов'язків

складається міцний фундамент справжнього, свідомого життя. Не прогавайте можливостей і не

нехтуйте обов'язками – тоді ваше життя обов'язково буде наповненим і справжнім.

Анастасія ОДИНЕЦЬ.

ЯК ВСТУПИТИ: ГОВОРИМО З ЕКСПЕРТАМИ

ВСТУП БЕЗ ПАНІКИ: ЯК НЕ ЗГОРІТИ НА СТАРТІ ТА ЧОМУ ОБИРАЮТЬ КАРАЗІНСЬКИЙ

Щороку в серпні – гаряча пора не лише через погоду. Тисячі вступників ловлять стрес: чи встигну подати заяву? Що не так із моїм електронним кабінетом? Яку спеціальність обрати? І головне – як не помилитися на старті дорослого життя?

Ми зібрали відповіді на найгарячіші питання абітурієнтів-2025 разом із Ганною Вікторівною Зубенко – відповідальною секретаркою приймальної комісії Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. А ще – поспілкувалися з тими, хто вже пройшов цей шлях: студентками Сніжаною Ковригіною та Юлією Лісовською. Їхній досвід – як GPS-навігатор для тих, хто тільки готується натиснути кнопку «Подати заяву».

– Пані Ганно, які помилки найчастіше роблять вступники – і як їх уникнути?

– Найпоширенішими помилками абітурієнтів під час створення електронного кабінету та подання документів є використання неактивної або забороненої в Україні електронної пошти, введення неправильного пароля під час входу в особистий електронний кабінет вступника та ігнорування необхідності підтвердження пільг. Щоб уникнути цих помилок, слід користуватися актуальними та перевіреними електронними адресами, чітко дотримуватися інструкцій щодо створення особистого електронного кабінету та вчасно подавати необхідні документи для підтвердження спеціальних умов вступу до приймальної комісії.

– Як університет підтримує абітурієнтів з тимчасово окупованих територій та чи є для них додаткові можливості або спрощення при вступі?

– З метою організації річного оцінювання, державної підсумкової атестації, а також прийому на

навчання для здобуття вищої освіти осіб, місцем проживання яких є тимчасово окуповані території України, у Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна функціонує Освітній центр «Крим – Донбас – Україна». При вступі через цей освітній центр абітурієнти, які не мають документа про здобуття повної загальної середньої освіти, можуть пройти державну підсумкову атестацію за екстернатною формою з української мови та історії України. Крім того, вступники, чиє місце проживання зареєстровано (задекларовано) на тимчасово окупованій території або в населених пунктах, віднесених до території активних бойових дій станом на 1 липня року вступу, які перебувають там або переселилися звідти після 1 січня року вступу та не мають результатів національного мультипредметного тесту, мають право вступати за результатами співбесіди замість НМТ. Також такі вступники можуть скористатися правом вступу за квотою-2 для здобуття вищої освіти.

– Чи є якісь нові освітні програми, запроваджені в цьому році, які можуть зацікавити цьогорічних абітурієнтів?

– Так, такі програми є. Зокрема, на другому (магістерському) рівні вищої освіти цього року запроваджено такі нові освітні програми: «Усний переклад і міжкультурна комунікація (англійська та друга західноєвропейська мова)» (факультет іноземних мов), «Урбаністика, геопланування та сталий розвиток міст» (факультет геології, географії, рекреації і туризму), «Публічне управління на деокупованих територіях» (ННІ «Інститут державного управління»), «Інженерія програмного забезпечення» (ННІ комп'ютерних наук та штучного інтелекту), «Квантові технології та квантові обчислення» (ННІ фізико-технічний факультет), «Науки про дані (Data science)» (факультет математики і інформатики), «Лабораторна діагностика» (ІІ медичний факультет) та інші.

– Що б ви порадили тим, хто досі вагається, яку спеціальність обрати,

ЯК ВСТУПИТИ: ГОВОРИМО З ЕКСПЕРТАМИ

або сумнівається, чи варто вступати саме цього року?

— На мою думку, вибір професії — це дуже важливе рішення, яке може вплинути на все ваше життя, тому до цього питання слід поставитися максимально відповідально. Якщо ви вагаєтеся щодо спеціальності та освітньої програми, варто ретельно проаналізувати власні інтереси й здібності, а також вивчити інформацію про заклади вищої освіти, які пропонують програми за обраною спеціальністю. І вже потім ухвалювати свій вибір. Також не варто ігнорувати сучасні тенденції на ринку праці. Зокрема, у 2025 році в Каразінському університеті можливий вступ на навчання для здобуття вищої освіти за 116 бакалаврськими, 138 магістерськими та 35 програмами освітньо-наукового рівня доктор філософії. Тож кожен вступник зможе знайти освітню програму відповідно до своїх здібностей та інтересів.

Від абітурієнта до студента: особистий досвід

Ще зовсім недавно вони самі хвилювалися через подання заяв, перевіряли рейтингові списки й уявляли, яким буде студентське життя. Сьогодні Сніжана Ковригіна, студентка-психологиня, наразі другокурсниця ННІ «УІПА» та Юлія Лісовська, студентка другого курсу філологічного факультету Каразінського університету, уже мають власний досвід і готові поділитися ним з тими, хто тільки готується пройти цей шлях.

Сніжана Ковригіна, студентка 2 курсу ННІ «УІПА»:

Найпростіше:

«Я давно знала, що хочу бути психологом. Тому з вибором спеціальності все було чітко. Подання документів онлайн виявилось зрозумілим, усе працювало без проблем».

Найскладніше:

«Психологічна напруга: очікування результатів, страх розчарувати

Сніжана Ковригіна, студентка 2 курсу ННІ «УІПА».

батьків, постійне порівняння з іншими. Але зараз розумію — це все було не дарма».

Порада собі минулорічній:

«Не хвилюйся. Усе складеться. Вір у себе й не соромся запитувати, якщо щось незрозуміло. І не порівнюй себе з іншими — кожен іде своїм шляхом».

Про Каразінський:

«Тут відчувається справжня академічна атмосфера, підтримка, відкритість. Я рада, що обрала саме цей університет».

Юлія Лісовська, студентка 2 курсу філологічного факультету:

Найскладніше:

«Зрозуміти, чи це мій шлях. Було багато сумнівів: чи той виш, чи правильний напрям. Але дуже допомогли чати абітурієнтів, приймальна комісія, старшокурсники — я відчувала підтримку».

Юлія Лісовська, студентка 2 курсу філологічного факультету.

Найпростіше:

«Я чітко знала, що хочу у філологію. Це моя стихія. Складніше було вибрати університет, особливо в умовах війни — дистанційно чи очно? Зрештою, я обрала Каразінський і не шкодую».

Порада собі:

«Не мовчи. Пиши у чати, звертайся до приймальної комісії. Тобі допоможуть. Не залишайся наодинці з сумнівами».

Про Каразінський:

«Це любов із першого погляду. Боялася дистанційки, але тут вона — якісна. Викладачі — справжні професіонали, які не просто читають лекції, а підтримують і допомагають зростати. Найцінніше — бачити, як ростуть не тільки твої знання, а й твої одногрупники. Це створює атмосферу взаємної підтримки, натхнення та постійного руху вперед. Це мотивує. І заради цього варто було обрати саме Каразінський».

Анастасія ОДИНЕЦЬ.

«МРІЮ ДОПОМАГАТИ ЛЮДЬМ І БУДУВАТИ ЕФЕКТИВНІ КОМАНДИ»: ІНТЕРВ'Ю З АННОЮ СТЕБЛО, ЗОЛОТОЮ МЕДАЛІСТКОЮ ТА АБІТУРІЄНТКОЮ ННІ «ІНСТИТУТ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ» КАРАЗІНСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Анна Стебло — золота медалістка зі Змієва, дівчина з активною громадянською позицією, волонтерка, одна з тих, хто вірить у людей і власні сили. А ще — у те, що майбутнє України твориться з добрих справ, сміливих рішень і відповідального вибору. І вона — уже на цьому шляху.

— Анно, чому ви обрали саме Каразінський університет?

— Я обрала ННІ «Інститут державного управління» Каразінського університету, бо тут готують хороших фахівців у менеджменті та управлінні. Довірилася авторитету університету, він серед найкращих в Україні, має хорошу репутацію та позитивні відгуки. Подала документи на спеціальність «Менеджмент», освітню програму «Управління персоналом». Мені завжди було цікаво працювати з людьми, організовувати, створювати команду. Вважаю, що ця спеціальність якраз про це — як правильно налагодити роботу з людьми, допомагати їм розвиватися та будувати сильний колектив.

— Які шкільні предмети вам найбільше подобалися?

— У школі мені найбільше подобалися історія України, українська мова та математика. Особливо захоплювала історія. Вона допомагала краще розуміти не тільки минуле, а й сучасні процеси в нашому світі.

— Як готувалися до НМТ?

АБІТУРІЄНТИ-2025

– Дуже серйозно готувалася. І хоча результат вийшов не таким високим, як очікувала, я справді виклалася на максимум. Вважаю, що головне не лише бали, а й те, скільки зусиль було вкладено.

– Що вплинуло на вибір вашої професії?

– Насамперед моє бажання працювати з людьми та розвиватися в управлінській сфері. Я багато думала про те, що мені цікаво та що мені дійсно подобається. Також мене підтримала родина, вони допомогли мені впевнитися, що обираю правильний напрям.

– Чи були ще університети, куди ви подавали документи?

– Так, також подавала документи до Харківського національного університету імені Ярослава Мудрого.

– Ви зробили цей вибір більше серцем чи розумом?

– І серцем, і розумом. Відчувала, що мені цікаво працювати з людьми й допомагати їм, а також зрозуміла, що ця професія потрібна та перспективна.

– Що вам найбільше запам'яталося під час вступної кампанії?

– Наскільки бентежним був кожен етап – від реєстрації до подання заяв. Це новий досвід. Але мене підтримували рідні, і я намагалася не панікувати. Вступ – це не тільки про документи, а ще й про витримку.

– Як уявляєте своє студентське життя?

– Цікавим, різноманітним, насиченим. Хочу не лише навчатися, а й долучатися до студентських ініціатив, знайомитися з цікавими людьми, шукати нові можливості для самореалізації.

– Чого чекаєте найбільше?

– Нових знань, знайомства з викладачами, одногрупниками та відчуття, що я вже студентка.

– Які плани на майбутнє?

– Спочатку добре навчатися, щоб здобути міцні знання. Хочу не просто знати теорію, а ще вміти застосовувати її на практиці. Потім мрію працювати в управлінні, допомагати людям і будувати хороші команди.

– Ви згадали про волонтерство. Розкажіть більше.

– У перші роки війни, коли ще не треба було готуватися до вступу, я займалася волонтерством у своєму місті. Допомогала сортувати речі, роздавати гуманітарну допомогу, підтримувати людей і брала участь в організації багатьох заходів. Це дало зрозуміти, що навіть маленькі вчинки можуть бути дуже важливими й допомагати іншим.

– Що для вас є найважливішим дороговказом у житті?

– Моїм дороговказом, без сумніву, є мої батьки. Вони завжди поруч – підтримують, радять. Їм вдалося дати мені не лише виховання, а й внутрішню опору. Саме вони навчили мене самостійно мислити, не боятися змін,

бути відповідальною і вірити в себе. Їх підтримка – моя найбільша сила.

– Як би ви себе описали трьома словами?

– Я б описала себе як відповідальну, комунікабельну та цілеспрямовану. Відповідальність допомагає мені доводити справи до кінця та серйозно ставитися до навчання. Комунікабельність важлива для майбутньої професії, яка пов'язана з людьми, спілкуванням, командною роботою. А цілеспрямованість – це про вміння не здаватися, коли складно, і поступово йти до мети.

– Уже відчуваєте себе студенткою?

– Поступово відчуваю. Навіть ще до початку навчання, коли заповнюю документи, читаю про університет, спілкуюся з майбутніми одногрупниками. Є відчуття, що починається щось нове й дуже важливе.

– А як ви проводите вільний час?

– Моє улюблене заняття – читати. Читаю про психологію, саморозвиток, мислення, економіку, мотивацію. Мені подобається відпочивати, але так, щоб водночас збагачуватися знаннями.

– Що для вас означає бути абітурієнткою в ці непрості часи?

– Після школи все здається новим: більше свободи, але й більше відповідальності. Іноді трохи страшно, але водночас цікаво. Мене мотивує бажання стати самостійною, знайти себе та досягти своїх цілей.

Ліна ТИМАРСЬКА.

«КОЖНА ЛЮДИНА МАЄ ПРАВО НА ДОПОМОГУ», – АБІТУРІЄНТКА ЮРИДИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ, ЗОЛОТА МЕДАЛІСТКА ВІКТОРІЯ БОЯРИНЦЕВА

Вікторія Бояринцева – золота медалістка, випускниця Харківського ліцею №149. Ще кілька років тому вона вирішила для себе, що вступить на юридичний факультет та пов'яже своє життя із правом. Під час навчання в школі Вікторія активно брала участь у позакласних активностях, бо її серце завжди прагнуло бути частиною колективу й допомагати своїми навичками. «Головна риса для мене – справедливість», – розмірковує абітурієнтка. «Я хочу, щоб інші бачили в мені вірного друга, на якого завжди можна покластися».

– Як давно ти вирішила, що хочеш пов'язати життя саме з юридичним?

– Ще від початку повномасштабного почала цікавитися правом, і оскільки я з Харкова, то завжди знала, що Каразінський – хороший університет, який стане чудовим кар'єрним стартом. Планую залишитися в цьому місті, тому вірю, що університет допоможе здобути якісні знання та корисні знайомства. Цікаво, що багато хто обирає між кількома факультетами й не може точно вирішити, куди йти. Але в мене такого ніколи не було. Колись я вирішила і досі залишаюся вірною своїй ідеї.

– Хто вплинув на твій вибір майбутньої професії?

– Після початку вторгнення я познайомилася з однією юристкою, яка мала вже дуже великий досвід у професії та показала сильні приклади своєї роботи. Вона «ввела» мене в право і повірила в мої сили. Тоді мені це було дуже важливо і я побачила свій потенціал: допомога, консультування, спілкування. Потім почала знайомитися зі студентами й випускниками-юристами й зрозуміла, що це – спільнота, у якій себе бачу.

– Які в тебе очікування від університету?

– Не сподіваюсь, що університет власноруч зробить із мене професіонала, бо все залежить від мого бажання. Головне – щоб я хотіла. Якщо захочу, то буду використовувати всі можливості, які дає Каразінський. А якщо щось піде не так, то це вже не провина університету.

– Що для тебе було головним при виборі професії та університету?

– Я брала до уваги епоху, у якій ми живемо, сучасні тренди, настрої людей та політичну ситуацію. Хотіла, щоб моя професія завжди була потрібна й актуальна. Юриста не замінить ІІІ. Окрім цього, для кожної людини корисні знання, які здобувають студенти-правники. Знаю, що завжди зможу допомогти собі сама. Навіть якщо оберу інший кар'єрний шлях, то хочу хоч для себе знати, що я чогось варту. А при виборі університету найбільшу увагу звертала на випускників. Мені подобається спільнота Каразінського, бо бачу, що студенти натхненні й зацікавлені.

– Які твої найбільші страхи щодо вступу?

– Страшно розчаруватися в собі та не відповісти очікуванням. Страшно зрозуміти, що я не така сильна, як думала. Боюсь перегоріти або зрозуміти, що ця сфера не моя. Так довго мріяла про вступ, що змінити різко вектор непросто. Також мені дуже не хочеться розчаруватися в професії та в людях, що її представляють. Не хочеться втратити свої найкращі роки.

– Який досвід та навички хочеш здобути під час навчання?

Хотіла б ще більше розвинути свої навички публічного виступу. Дуже люблю це та хочу розвиватися.

– Якими правилами керуєшся в житті?

– Для мене не існує поганих і хороших людей. У мене в житті кожна людина, незалежно від її минулого, заслуговує на любов та допомогу. Мені важливо, щоб кожен мав захист. І справа не в грошах, бо добро треба робити й не чекати нічого натомість. Знаю, що зможу принести користь, бо мені хочеться працювати для людей і робити це без осуду. У мене в житті немає чорної та білої смуги, бо всі різнобарвні. А в кожному дні можна знайти позитив.

Меланія РИБАЛКО.

«Я ЩИРО ХОЧУ, ЩОБ МОЄ НАВЧАННЯ ТАКОЖ СТАЛО ЧАСТИНОЮ ІСТОРІЇ КАРАЗІНСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ», – ІНТЕРВ'Ю З МАЙБУТНЬОЮ СТУДЕНТКОЮ СОЦІОЛОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ РАДМІЛОЮ ЧУРІЛОВОЮ

Соціологічний факультет – це про тих, хто вміє слухати, аналізувати, мислити ширше й діяти глибше. Студенти цього напрямку – не просто дослідники суспільства. Вони – ті, хто розуміє його механізми, формує діалоги, впливає на зміни. Серед тих, хто вже зовсім скоро розпочне свій шлях у соціології, – Чурілова Радміла. Вона щойно завершила шкільний етап свого життя, склала НМТ, обрала спеціальність «Соціологія та медіакомунікації» й із натхненням готується до першого курсу у Каразінському. У нашій розмові вона розповіла про свій шлях до обраного ВНЗ, власні амбіції, захоплення соціологією й очікування від студентства.

– Чим тебе привабила саме соціологія? Яку спеціалізацію ти обрала і чому?

– Соціологія привабила мене як наука, що має значний вплив на різні аспекти нашого життя. Я обрала спеціалізацію «Соціологія та медіакомунікації», бо бачила багато прикладів того, як ця наука проявляється через медіа. Спершу це був просто інтерес – кілька аналітичних відео, але з часом я все глибше занурювалася саме в теорію.

– Як пройшов твій останній шкільний рік? Які бали отримала на НМТ і чим найбільше пишаєшся?

– Мій випуск припав на 2023 рік і, на жаль, усе було досить сумбурно. Через вимушену еміграцію я закінчувала школу дистанційно, в іншому місті та закладі, бо рідний ліцей залишився в окупації. На НМТ я отримала не

найвищі бали, хоч і дуже старанно готувалася. Найбільше пишаюся підготовкою з історії України: я з захопленням проходила тести, дивилася історичні відео та відкривала для себе багато нового. Завдяки цьому вперше змогла по-справжньому зрозуміти хід подій і їх наслідки.

– Чому ти обрала саме Каразінський? Що стало для тебе головним аргументом на користь цього університету?

– Історія. Завжди вважала, що чим глибша й довша історія місця, тим воно душевніше. Я щиро хочу, щоб моє навчання також стало частиною історії університету імені Каразіна. Головним аргументом стали освітні програми, які повністю відповідають моїм запитам та інтересам.

– Які очікування маєш від першого курсу? На що найбільше чекаєш у студентському житті?

– Найбільше чекаю саме навчання і пар. Після двох років перерви після школи мій мозок буквально просить

нової інформації, структури й дисципліни. Звісно, я розумію, що зважаючи на обставини сьогодення – повномасштабну війну, ми перебуваємо на дистанційному навчанні. Але попри всі виклики, прагну здобути якісні знання навіть в онлайн-форматі, адже розумію, наскільки важливо не втрачати освітній ритм. Водночас, як і кожен абітурієнт, я мрію відчувати справжнє студентське життя офлайн – але в першу чергу мирне студентське життя.

– Що тебе найбільше захоплює в соціології як науці? Які теми хочеш досліджувати найбільше?

– Мене захоплює те, як соціологія допомагає пояснити поведінку суспільства: як люди взаємодіють, як формуються цінності та уявлення. Мені цікаві теми впливу медіа, а також дослідження громадської думки й соціальних змін.

– Чи бачиш себе в майбутньому у сфері соціальних досліджень, громадській діяльності або, можливо, в медіа?

– Так, дуже хотіла б сфокусуватися саме на громадській діяльності, оскільки вважаю це однією з найактуальніших тем для нашого суспільства сьогодні.

– Як би ти описала себе одним реченням? Які риси в собі вважаєш найсильнішими?

– Мабуть, «У самурая немає мети – є шлях». Це про мій підхід до життя – я не зацікавлена в кінцевому результаті, а ціную сам процес, розвиток і досвід, який отримую. Вважаю своєю найсильнішою рисою критичне мислення: спочатку думай, потім дій. Я намагаюся аналізувати ситуацію з різних боків, не приймати все на віру і шукати глибинні сенси.

– Про що ти мрієш як майбутня студентка соціології? Яку зміну хотіла б принести у світ?

– Поки що для мене це питання звучить дуже глобально. Моє головне бажання – бути корисною. Саме цю думку я хочу зберегти в собі до кінця навчання.

Анастасія ОДИНЕЦЬ.

«Я ХОЧУ ВИКОРИСТАТИ ЦЕЙ ЧАС МАКСИМАЛЬНО ПРОДУКТИВНО, ЩОБ УПЕВНЕНО РУХАТИСЯ ДО СВОЄЇ МРІЇ», – СВІТЛАНА ГУРЕВИЧ, АБІТУРІЄНТКА ННІ «КОМП'ЮТЕРНИХ НАУК ТА ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ»

Світлана Гуревич, абітурієнтка спеціальності «Кібербезпека», закінчила Харківську гімназію №45. Ще зі шкільних років її приваблювала сфера інформаційних технологій, адже сучасний світ стрімко розвивається саме завдяки ІТ. Після школи вона вирішила продовжити свій шлях у цьому напрямку й вступила до ХКФК на спеціальність 121. Проте, навчаючись два роки, Світлана зрозуміла, що хоче більш глибоко вивчати саме безпеку інформаційних систем, адже це одна з найважливіших і найактуальніших галузей сучасності. Так і було прийняте рішення перейти до університету та обрати спеціальність 125.

– Чому саме кібербезпека?

– Тому що сьогодні інформація є головним ресурсом людства, і її захист стає питанням не лише окремих компаній, а й цілих держав. Мені цікаво розуміти, як працюють сучасні технології, які методи використовують зловмисники, і головне – як протидіяти цим загрозам. У цій професії мене приваблює можливість бути завжди на крок попереду, вчитися новому та відчувати, що моя робота справді корисна й необхідна.

– Чому ти обрала саме Каразінський?

– Я вирішила вступати до Каразінського університету, адже це один із провідних вишів України з багаторічною історією та гарною репутацією. Для мене було важливо, щоб університет мав високий рейтинг, кваліфікованих викладачів і сучасну навчальну базу. Крім того, саме тут є можливість здобути якісні знання, які реально знадобляться в майбутньому. Якщо чесно, то дуже

хочеться, щоб була сучасна, оновлена програма та гарний викладацький склад.

– Що для тебе було найважливішим при виборі професії?

– Для мене найважливішим було поєднати власні інтереси з перспективами розвитку. Я хотіла бути впевненою, що отримаю не лише диплом, а й практичні навички, які зможу застосувати в реальному житті. Також важливо, щоб навчання приносило задоволення, знайомства й нові враження. Мені хочеться реалізуватися в цьому житті.

– А що для тебе означає «реалізація в житті»?

– Для мене реалізація в житті – це досягати поставлених цілей, розвиватися як професіонал і як особистість, робити те, що приносить

користь іншим і водночас дарує задоволення.

– Чим любиш займати свій вільний час?

– У вільний час я люблю працювати над собою: читаю книги, спілкуюся з друзями, іноді працюю.

– Які твої плани на ці студентські роки?

– На найближчі чотири роки мої плани – успішно здобути вищу освіту, отримати нові знання та навички, спробувати себе в різних проєктах, знайти однодумців і визначитися з подальшим професійним шляхом. Я хочу використати цей час максимально продуктивно, щоб упевнено рухатися до своєї мрії.

Меланія РИБАЛКО.

«БІОХІМІЧНИЙ НАПРЯМ – ЦЕ САМЕ ТЕ, ЩО МЕНЕ ЗАХОПЛЮЄ», – ІНТЕРВ'Ю З АБІТУРІЄНТКОЮ БІОЛОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ КАРАЗІНСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ МАРІЄЮ ДАНИЛОВОЮ

Сучасна біологія виходить далеко за межі шкільних уроків: випускники факультету стають генетиками, екологами, біотехнологами, нейробиологами, працюють у лабораторіях, дослідницьких центрах, наукових інститутах і навіть у сфері медичних інновацій. Це спеціальність, що вимагає уваги до деталей і любові до природи, але водночас дає великі перспективи для наукового росту та практичної роботи.

Марія Данилова – майбутня студентка біологічного факультету, яка вже зараз чітко бачить свій шлях. Вона не просто любить біологію як предмет – вона відчуває, що це її покликання.

– Чому ти обрала саме біологічний факультет Каразінського?

– Я обрала саме біологічний напрям, бо він різнобічний. Після навчання зможу працювати в багатьох сферах. А Каразінський університет вибрала тому, що, на мою думку, він має хорошу матеріально-технічну базу: багато лабораторій, чудових викладачів, зв'язки з іншими закордонними університетами. До того ж я чула чимало позитивних відгуків саме про цей університет.

– Який розділ біології тобі найбільше подобається – і чому саме він?

– Насправді мені подобаються всі розділи біології, але найцікавіше було вивчати будову клітини та анатомію людини. Чому саме вони – навіть не знаю. Анатомія, мабуть, тому, що завдяки цим знанням починаєш краще розуміти власне тіло. А будова клітини – це одна з перших тем, яку ми вивчаємо ще в школі, тож, можливо, саме вона й відкрила для мене світ біології, тому й залишилася улюбленою. У цих темах є

щось магічне: одна – показує мікросвіт, що лежить в основі всього живого, інша – допомагає усвідомити, наскільки досконало влаштована людина. І коли починаєш це розуміти – біологія перестає бути просто наукою, а стає дивовижною розповіддю про життя.

– Які предмети в школі давалися

найкраще, а які – навпаки? Як склала НМТ?

– Найкраще мені давалися біологія й хімія – як не дивно. Також я мала успіхи в українській мові та літературі. А ось найгірше було з фізикою: вона здавалася мені складною і нецікавою.

Щодо НМТ, то результати були такі: українська мова – 157, математика – 150, історія України – 168, біологія – 162. Результати, звісно, трохи розчарували, але що вже є.

– Була в тебе якась історія або момент у житті, після якого точно зрозуміла, що хочеш бути біологом?

– Прямо такого моменту не було. Мої бажання щодо вступу, скоріше, еволюціонували. Спочатку я хотіла стати екологом або реабілітологом, але з часом зрозуміла, що це не моє. А потім я натрапила на сайті Каразінського на інформацію про біологічний факультет і біохімічний напрям. І тут стало зрозуміло: це саме те, що мене захоплює! Я відчула, що хочу розвиватися саме в цій галузі. Це було ніби відкриття, коли все стає на свої місця, і ти знаєш, що знайшов свій шлях. Мабуть, часом наші справжні бажання приходять не через один великий момент, а через дрібні кроки та спостереження за світом навколо.

– Опиши себе трьома словами. Як ці риси допоможуть тобі в навчанні на біофаці?

– Відповідальність, уважність

та наполегливість – три риси, які визначають мене. Вони стали моїми надійними помічниками ще в школі, адже дозволяли організовувати своє навчання та досягати результатів. Я впевнена, що на біофаці ці якості стануть особливо важливими, адже навчання вимагає глибокої концентрації та ретельного підходу до кожної деталі.

– Що ти очікуєш від студентського життя в Каразінському? Може, хочеш приєднатися до якогось гуртка, проєкту, наукової спільноти?

– Очікування в мене доволі високі, бо чула від знайомих, що навіть попри війну зараз проводять багато цікавих заходів. Наприклад, Зимовий бал, на який дуже хочу колись потрапити. Щодо гуртків, то мене зацікавили Школа біології, екології та охорони природи імені В. І. Талієва та гурток з історії. Перший – тому що він безпосередньо пов'язаний із моєю спеціальністю, а другий – бо мені справді дуже подобається вивчати історію, і я хотіла б поглибити свої знання в цій галузі.

– Як ти проводиш вільний час? Є хобі, яке ніяк не пов'язане з біологією, але тебе надихає?

– Насправді я дуже люблю читати художню літературу та слухати музику – це допомагає мені перемикатися й надихає на нові думки. Останній рік із захопленням стежу за Формулою-1: це стало для мене несподіваним, але приємним відкриттям. Також у вільний час люблю гуляти на природі та фотографувати її – пейзажі, квіти, цікаві дрібниці. Колись навіть мріяла створити власну енциклопедію рослин.

– Уяви, що пройшло 10 років. Де ти себе бачиш як фахівчиню з біології – у лабораторії, на польових дослідженнях, у викладанні, а, може, в зовсім несподіваній сфері?

– Це складне питання. Зараз бачу себе в науковій сфері: мені цікаво займатися дослідженнями, відкривати щось нове. Але коли я тільки дізналася про біологічну спеціальність, то мріяла після університету працювати в криміналістиці – поєднати біологію з розслідуванням злочинів. Тому точно сказати, де буду через 10 років, важко. Але впевнена, що це буде щось змістовне, де я зможу поєднати науку з реальним впливом на життя.

Анастасія ОДИНЕЦЬ.

КОМПАС МРІЙ: ЯК МАЙБУТНЯ МІЖНАРОДНИЦЯ ВАРВАРА КОВАЛЬ ВИБРАЛА ГЛОБАЛЬНИЙ МАРШРУТ

Варвара Коваль – випускниця Засульського ліцею Полтавської області, абітурієнтка, яка знає, чого хоче від майбутнього. Її вибір – міжнародні економічні відносини в Каразінському університеті. Ми поговорили з Варварою про вибір професії, мрії, страхи, натхнення та шлях до себе.

– Варваро, чому обрали саме Каразінський університет?

– Я обрала ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу», тому що він має високий рівень підготовки фахівців і сучасний підхід до навчання. Мене завжди приваблювала спеціальність «Міжнародні економічні відносини». Ще з дитинства мріяла поєднувати економіку, мови та міжнародне спілкування. Це історія про моє бажання розвиватися в глобальному контексті й будувати кар'єру з перспективами в різних країнах світу.

– Що допомогло зробити цей вибір?

– Найбільше – підтримка батьків. Вони завжди підтримували мій інтерес до іноземних мов та економіки. Надихнули також вчителі, які вірили в мене і направили в бік міжнародних відносин. Я розглядала інші університети, інші напрями, але Каразінський виявився найточнішим влученням у мої інтереси та цілі.

– Це було рішення більше серцем чи розумом?

– Однозначно – гармонія. Серце завжди тягло до теми міжнародних зв'язків, а розум підказав, що це перспективна спеціальність і хороша основа для майбутнього.

– Чим запам'ятався вступ?

– Швидкість! І кількість документів, і напруга в очікуванні результатів. Але

найбільше – момент, коли побачила себе в списку рекомендованих. Це було «вау»! Радість, гордість і полегшення.

– Які предмети були фаворитами у школі?

– Українська мова, англійська та математика. Вони давалися легко й викликали інтерес. Найважче – історія, але я працювала над нею. НМТ я склала добре, найбільше задоволена українською та англійською.

– Як бачите своє студентське життя?

– Багатогранним. Хочу не лише навчатися, а й бути активною поза парами – приєднатися до наукових проєктів, мовного чи міжнародного клубу. Мрію про нові знайомства, цікаві ініціативи, натхнення щодня.

– Які плани на майбутнє?

– Серйозно навчатися, здобути базу знань, яку реально можна застосовувати. Потім – кар'єра в міжнародній компанії або дипломатичній сфері. Також мені цікаві волонтерські й молодіжні міжнародні проєкти. І ще – стартап у сфері туризму чи міжнародного консалтингу. Мрія, але з конкретними кроками.

– Що для вас означає початок життя після школи?

– Це наче новий розділ. Більше свободи, більше відповідальності. Ідея стати профі в справі, яка мені цікава, дуже надихає.

– Хто або що є вашим дороговказом?

– Мої батьки й старша сестра. Їхня підтримка, життєві приклади – це мій внутрішній компас.

– Уже відчуваєте себе студенткою?

– Так, уже починаю. Це нове, приємне відчуття, ніби стоїш перед великими дверима, які от-от відкриються в доросле життя. Навчатися не лише з книжок, а й через досвід і людей – ось це мене надихає.

– Що захоплює поза навчанням?

– Психологія. Мені цікаво розуміти людей, їхні емоції, вчинки. А ще – Таро. Це про інтуїцію, символіку, самопізнання. Захоплює те, як через символ можна заглянути вглиб себе.

– Опишіть себе трьома словами.

– Уважна, відкрита, наполеглива.

Уважність – це бачити деталі, відкритість – легко знаходити контакт, а наполегливість – не здаватися і йти вперед. Саме те, що треба для майбутнього міжнародника.

Варя – одна з тих, хто поєднує мрію з чіткою метою. Вона не боїться глобальних тем, уважно читає сигнали світу, не цурається деталей і завжди пам'ятає, що навіть найменший крок може бути початком великої подорожі.

Ліна ТИМАРСЬКА.

НОВИЙ ПОДИХ СТОМАТОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ: ЯК КАРАЗІНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ГОТУЄ ЛІКАРІВ МАЙБУТНЬОГО

У розмові з Олександром Козловим, кандидатом медичних наук, лікарем-алергологом і терапевтом, а нині директором центру післядипломної медичної освіти та в.о. декана ІІ медичного факультету Каразінського університету, – про виклики, досягнення й реальні зміни в українській медичній освіті. Олександр Петрович закінчив факультет фундаментальної медицини в Каразінському ще в 2005 році, закінчивши аспірантуру, починав працювати як лаборант – із самого коріння. Також викладач, заступник декана. Сьогодні – кандидат медичних наук, лікар-алерголог і терапевт, директор центру післядипломної освіти. І останнім часом ще й виконувач обов'язків декана ІІ медичного факультету з 1 липня 2025 року. Олександр Петрович навчався, працював, організовував і ставив амбітні цілі, усе задля майбутніх поколінь медиків.

– Що вас надихає в роботі з молодими лікарями?

– Найбільше надихають моменти, коли людина тільки-но отримала диплом – і перед нею відкривається ціла нова реальність. Це не лекції й підручники вже. Потрібні чіткі орієнтири: інтернатура, вибір спеціалізації, уміння орієнтуватися в системі документації, законодавчих актах МОЗ. На практиці виявляється, що далеко не всі знають, куди рухатися. Тож мій головний стимул – бути поруч із ними в ці перші кроки, допомогти

побудувати грамотний план кар'єрного зростання. Саме це додає мені сил.

– Ваше головне досягнення як освітянина?

– Вересень 2022 року був досить переломним моментом. Я отримав призначення директором центру післядипломної освіти й почав будувати систему практично з нуля. У складний, мінливий час це був найцікавіший виклик у моєму житті. Сьогодні можу з гордістю сказати: ми почали хороший шлях. І результат уже є: нові курси, нові люди, нова якість.

– Як з'явилась ідея повернути напрям стоматології в університет?

– Ідея з'явилась через потребу: спочатку ми запустили курси підвищення кваліфікації для стоматологів, і це виявилось успішним. За три роки кафедра виросла з 4 до майже 50 викладачів. У 2024 році почали підготовку студентів і лікарів-інтернів. Це дуже правильний і своєчасний крок, адже стоматологія та медицина нерозривні. Каразінський мав іти в ногу з потребами часу.

– Якою буде тривалість навчання на програмі «Стоматологія» та скільки

студентів плануєте набрати цього року?

– Перший рік набору – 2024. Набрали майже 30 студентів. Тривалість підготовки – 5 років. У цьому році плануємо збільшувати набір. Водночас у 2024 році набрали на програми підготовки в інтернатурі 14 лікарів-інтернів-стоматологів, цього року на сьогодні вже маємо 25 укладених договорів з лікарями-інтернами та плануємо укласти ще щонайменше 10, збільшилася кількість інтернів-стоматологів вдвічі. За 2024–2025 навчальний рік підвищення кваліфікації в Каразінському університеті пройшли понад 1 500 лікарів-стоматологів.

– Чи буде навчання англійською для іноземних студентів?

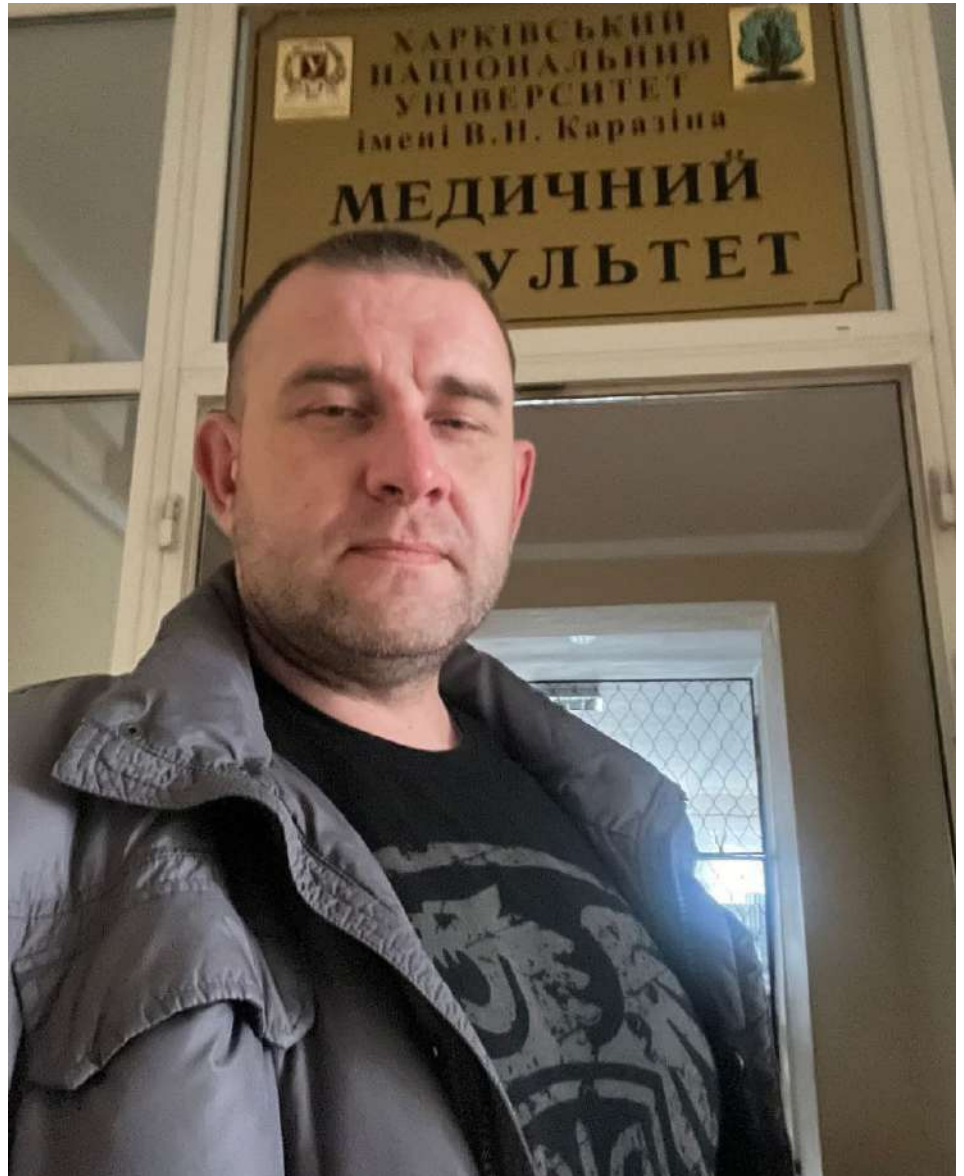
– Плануємо! Програма «Стоматологія» буде акредитована у 2026 році, відтоді зможемо брати іноземців. Зараз активно готуємо викладачів, матеріали й методичну базу англійською. Усе для того, щоб відповідати міжнародному рівню.

– Як організовуєте навчання під час воєнного стану?

– Змішаний формат, і це оптимальний баланс. Теорію даємо онлайн, практику читають у безпечних аудиторіях та на клінічних базах. Крім того, маємо сучасні стоматологічні симулятори, щоб студенти могли освоювати маніпуляції тут і зараз, без ризику для реальних пацієнтів.

– Які інноваційні методи навчання та симуляційні технології будуть застосовуватись у підготовці стоматологів?

– Підготовка лікарів-стоматологів – це процес, який потребує великої кількості симуляторів та лікувально-діагностичного обладнання. Усі етапи підготовки на сьогодні забезпечені всім необхідним та додатково продовжуємо розширювати матеріально-технічну базу. Наразі маємо два стоматологічні мікроскопи, 6 стоматологічних крісел,

понад 20 сучасних стоматологічних симуляторів, сотні найменувань стоматологічного інструментарію та приладів. У Каразінському забезпечуємо лише практично орієнтоване навчання для того, щоб випускник після 5 років навчання був повністю готовий до самостійної клінічної практики

– Чим ваш симуляційний центр відрізняється від інших?

– Головна відмінність – це те, що наш симуляційний центр не музей з експонатами, на які можна дивитися кілька разів протягом навчання здалеку. Це реальний інструмент підготовки студентів для опанування практичних навичок. Симуляційний центр активно

залучений до підготовки студентів, лікарів-інтернів та лікарів. Звісно, комплектація центру одна з кращих у країні: маємо близько 100 надсучасних симуляторів у всіх напрямках медицини виробництва Німеччини, США та Ізраїлю. Це кращі та всесвітньо відомі симулятори, які є стандартом підготовки лікарів у всіх країнах Європи, США, Японії тощо.

– Які саме маніпуляції можуть відпрацьовувати студенти в симуляційних умовах?

– Фактично, усі, передбачені програмою підготовки, практичні навички відпрацьовують в умовах симуляційного навчання, а потім в

умовах реальної клінічної практики. Це і видалення зубів, і надання невідкладної допомоги при можливих ускладненнях, і формування зубних протезів, і терапевтичне лікування зубів, і фотопротоколювання в стоматології, і ще безліч маніпуляцій.

– Як обирали партнерські клініки для навчання? Які критерії були визначальними?

– Провідним закладом охорони здоров'я Харківської області є стоматологічне відділення Харківської обласної клінічної лікарні, де розташований Каразінський клініко-симуляційний центр. На базі центру проводять заняття зі студентами, лікарями-інтернами та лікарями. Щотижня проводять тренінги, майстер-класи, семінари та інші заходи безперервного професійного розвитку лікарів-стоматологів. У центрі вдало поєднують та взаємодоповнюють симуляційне навчання та реальну клінічну практику. Окрім цього, за певними напрямками підготовки здобувачі освіти всіх категорій проходять підготовку ще на 6 клінічних базах з-поміж провідних закладів охорони здоров'я м. Харків.

– Чи можуть пацієнти записатися до клінік вашого центру?

– Так, звісно. Викладачі кафедри всі без винятку – досвідчені лікарі-стоматологи. Прийом вони ведуть на базі стоматологічного відділення Харківської обласної клінічної лікарні та у низці приватних клінік.

– Чи є вже приклади успіху випускників?

– Перший випуск інтернів-стоматологів відбувся 30 червня 2025 року, тому конкретні історії успіху ще формуються. Але ми бачимо, що багато хто вже планує власні практики або роботу за кордоном, і це плани, що надихають.

– Які труднощі були в інтернів?

– Можу сказати, що перший

виклик – це безпекова ситуація та постійні зміни в системі підготовки лікарів. Багато форматів, документів, нових процедур – усе це потребує супроводу та чітких порад. Ми допомагаємо їм швидше адаптуватися та йти вперед.

– Чи планує університет розвиток стоматологічного напрямку в співпраці з міжнародними партнерами?

– Так, ми вже підписали меморандуми з компаніями з Північної Кореї, Бельгії та Швейцарії. Це відкриває можливості для спільних досліджень, апробації нового обладнання і навчання лікарів для роботи з ним.

– Якщо вам дали б можливість звернутися до всіх майбутніх студентів?

– Вибір університету – це вибір професійного майбутнього. У Каразінському ми не готуємо стоматологів «потокими». У нас кожен студент – це окрема історія. І точно можемо сказати: тут ви не просто вивчите теорію, а вмітимете працювати руками. Не буде ситуацій, коли студент бачив зуби пацієнта тільки на фото. У Каразінському такого не буває.

– Які новини чи ініціативи щодо стоматологічної освіти від вас ще чекати найближчим часом?

– Ми працюємо над понад 50 проєктами, що охоплюють різні фази: від ідей до реалізації. Найближчими місяцями очікуйте на нові курси, партнерства й технології.

Єлизавета МАНЖОС.

СТУДЕНТСЬКІ КАНИКУЛИ З КОРИСТЮ

КАРАЗІНЦІ НА ЛІТНІЙ ШКОЛІ “MODERN BUSINESS TOOLS: GAMIFICATION & PRODUCT PLACEMENT, COMMUNICATION AND DIGITAL MEDIA” У ГРЕЦІЇ

У червні мені разом із групою активних, зацікавлених та талановитих каразінців випала честь відвідати літню школу в Салоніках, Греція. Курс проходив від CITY College, University of York Europe Campus з 22 по 28 червня та мав на меті ознайомити слухачів із новітніми інструментами для бізнесу, як-от гейміфікацією, продакт-плейсментом, сучасними медіа та комунікаціями. Літню школу відвідали студенти навчально-наукових інститутів «КБІ», «МВ та ТБ», факультету іноземних мов, філологічного та економічного факультетів.

Лекційні заняття вели провідні викладачі Кріс Ліасідіс та Єва Малінакі, які з перших хвилин навіть у спекотні літні дні захоплювали нашу увагу та давали дійсно корисну, важливу інформацію. Хтось раніше мав справу з темою курсу, адже половина учасників навчаються на спеціальностях, дотичних до програми. Однак школа була побудована так, що дала базу для тих, хто її раніше не мав, і поглибила вже наявні знання за допомогою прикладів із реального життя.

Цей тиждень був сповнений не тільки навчання, а й знайомства з грецькою культурою та історією міста Салоніки. Учасники курсу відвідали основні пам'ятки архітектури, скуштували національні страви та на практиці перевірили чарівність Егейського моря.

Літня школа на базі CITY College,

University of York Europe Campus подарувала студентам незабутні враження, які хоч трохи можуть нагадати про студентське життя, сповнене пригод, сміху та нових знайомств, яке в нас забрав окупант. Курс об'єднав бакалаврів, магістрів та випускників із різних спеціальностей, що мають широкий кругозір та зацікавлені в темі школи. Так кілька учасників поділилися своїми враженнями.

Євгенія Паламарчук, факультет іноземних мов:

«Хочу висловити щирі подяку організаторам літньої школи CITY College, University of York в місті Салоніки, Греція. Навчальна програма була змістовною та добре структурованою, що дозволило значно поглибити знання з цього річного тематики. Особливо хочу відзначити високий рівень професіоналізму викладачів, які з ентузіазмом ділилися власним досвідом та мотивували до подальшого розвитку. Дружня атмосфера та чудова команда

СТУДЕНТСЬКІ КАНИКУЛИ З КОРИСТЮ

учасників зробили цей досвід не лише корисним, але й по-справжньому незабутнім».

Катерина Горбатенко, навчально-науковий інститут «Каразінський інститут міжнародних відносин і туристичного бізнесу»:

«Літня школа в Салоніках стала для мене неймовірною пригодою! Найбільше вразило поєднання корисного навчання про гейміфікацію та цифрові медіа з атмосферними екскурсіями, новими знайомствами й чудовою організацією. Особливо запам'ятався день на пляжі в Халкідіках та вечірні розмови з учасниками програми. Було багато моментів, коли я ловила себе на думці: «Ось заради чого варто їхати». Ця поїздка надихнула мене сміливіше дивитися на кар'єру в міжнародному бізнесі».

Дар'я Єрофєєва, економічний факультет:

«Літня школа справді принесла багато позитивних вражень і емоцій. Незважаючи на те, що головною ідеєю цієї поїздки було навчання, організатори попіклувалися й про наш вільний час, організувавши цікаві екскурсії містом та поїздки на пляж.

Навчання було в цікавому форматі, й викладачі дійсно розуміли, про що вони нам розповідають. Також варто зазначити, що обрані студенти були дуже цікавими особистостями, з якими приємно було проводити час, спілкуватися, грати в ігри, ходити гуляти й взагалі жити разом. Загалом можу сказати, що поїздка вийшла неймовірною, я навіть не очікувала, що буде настільки класно, тому з радістю повторила б».

Софія Шахова, факультет іноземних мов:

«Участь у літній школі стала для мене справжнім натхненням! Тематика літньої школи охоплювала низку важливих аспектів, зокрема, впровадження гейміфікації, цифрової комунікації та сучасних управлінських підходів, що є надзвичайно актуальним для сучасного бізнесу. Лекції від викладачів CITY College Йоркського університету в місті Салоніки відбувалися в дружній, відкритій та професійній атмосфері, а сам кампус вразив своєю атмосферою та умовами для навчання. Особливо цінним став досвід культурного занурення в грецьке середовище – від старовинних архітектурних пам'яток до смачної кухні, щирих людей та сучасного ритму європейського міста. За ці незабутні 5 днів я здобула неоціненні знання, яскраві емоції та нові знайомства. Це був ідеальний баланс між навчанням і відпочинком, який хочеться повторити знову!»

Меланія РИБАЛКО.

«ЦЕ БУЛА МОЯ НАЙКРАЩА ПОДОРОЖ»: ІНТЕРВ'Ю З КАРИНОЮ МЕДВЕДЄВОЮ ПРО НАВЧАННЯ У ШВЕЦІЇ ЗА ПРОГРАМОЮ ERASMUS+

Навчання за кордоном – це не просто про інший університет і нову країну. Це про зміну мислення, про зустріч із собою, яку не завжди можливо прожити вдома. Студентка п'ятого курсу медичного факультету Карина Медведєва навесні 2025 року вирушила до Швеції, в Університет Умео, де пройшла тритижневе навчання з громадського здоров'я в межах програми Erasmus+. Вона розповіла нам, чому ця поїздка стала для неї ключовою подією, що змінила її бачення медицини, світу й самої себе.

– Карино, що ця поїздка значила для вас особисто та професійно?

– Це був справжній виклик і подарунок долі водночас. Усе сталося раптово: я побачила оголошення в телеграм, а потім наша викладачка буквально «запалила» нас податися. Це був крок у невідоме – нова країна, нова система охорони здоров'я, новий ритм життя. Я сприймала це як можливість подивитися на медицину в ширшому контексті: не тільки лікувати, а

й попереджати, думати наперед, працювати із суспільством. Це змінило мій фокус як майбутньої лікарки.

– Що вас найбільше вразило в підходах, які викладали на курсі?

– У Швеції профілактична медицина – не просто розділ у підручнику, а основа всього. Ми вивчали проекти зі збереження ментального здоров'я, попередження ІПСШ, робили власні кейси. Усе це в форматі активного навчання – обговорення, командна робота, креатив. І мені це дуже відгукнулося: медицина має працювати на випередження, а не лише на лікування. Я вперше відчула, що медична освіта може бути по-справжньому тією, що надихає.

– Усього три тижні – це справді щось змінює?

– Змінює все. Кожен день був насичений: лекції, воркшопи, вивчення міста, нові люди, нові історії. Ми жили цим. Досі спілкуюся з одногрупниками з курсу – зі

Швеції, Чехії, Іспанії, Уганди. Уявіть собі: на вечорі культур я розповідала про Харків, показувала відео з центру міста, ми співали українські пісні. А вони досі згадують ТРЦ «Нікольський» і питають, як ми тримаємось. Це була справжня «українізація» серця.

– Які практики ви б хотіли бачити і в Україні?

– Найперше – ставлення до життя. У Швеції люди справді живуть, а не виживають. Велосипеди, спорт, відпочинок, холодні озера замість кави на стресі. У них культура здоров'я вплетена в щоденність. І це працює. Якби ми в Україні більше уваги приділяли профілактиці, руху, своєчасним обстеженням – мали б менше хронічних хвороб і більше енергії жити. Ще один приклад – відкрите спілкування з лікарем як з партнером. Нам цього дуже бракує.

– Що надихнуло вас в Університеті Умео найбільше?

– Відкритість. Викладачі не читають лекції – вони створюють середовище

МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД

для думання. Після кожного заняття були рефлексії: роздуми, аналіз, обговорення. Там не бояться питань, не соромляться не знати. Атмосфера така, що хочеться рости. Моя викладачка Фріда дала мені важливий урок: не відповідати миттєво, а думати разом. Це велика цінність – мати простір для пошуку істини, а не просто правильних відповідей.

– Що було для вас найважчим?

– Страх. Я ніколи не подорожувала одна. Мені було страшно все: мова, нова культура, холод. Але я наважилася. І саме завдяки цьому досвіду стала впевненішою. Навчилася планувати поїздки, орієнтуватися в чужому місті, ухвалювати рішення. Навіть просто знайти правильний автобус в Умео – це вже був мій маленький тріумф. Ця поїздка навчила мене: якщо страшно – значить, варто йти вперед.

– Яке враження залишила Швеція?

– Вона повільна. У хорошому сенсі. Люди не поспішають. У супермаркеті, у трамваї, на вулиці – усе повільно. Це контрастує з нашим темпом, де всі кудись біжать. І ще мене вразила їхня боротьба з ожеледицею: замість

солі – каміння, яке потім опиняється в черевиках. А ще – лакриця. Вони її обожають, але це на любителя. Я точно не фанатка, але досвід неоціненний.

– І головне: що ви дізналися про себе? Чого навчилися?

– Що я можу більше, ніж думала. Навчилася бути собою в новому середовищі, довіряти собі, приймати себе. Навіть побутові дрібниці: як впоратись без Google Maps або пояснити на рецепції, що тобі потрібна ковдра – стали викликами. Але я пройшла цей шлях. І тепер знаю: якщо в мене буде ще одна така можливість – не вагатимусь.

– Ваші плани після повернення?

– Активно готуюсь до державних іспитів. Це відповідальний рік. Але я вже написала дві наукові роботи, одна стаття опублікована, і я хочу продовжувати цим займатися. Можливо, подамся ще раз на Erasmus+. Бо ця поїздка не просто навчання. Це нагадування, що світ відкритий, якщо ти готова до змін. І я готова.

Єлизавета МАНЖОС.

ВІЗИТ ДЕЛЕГАЦІЇ КАРАЗІНСЬКОГО ДО УНІВЕРСИТЕТУ АУРЕЛЯ ВЛАЙКУ В АРАДІ (РУМУНІЯ)

Протягом 7–11 липня 2025 року у межах проекту Erasmus+ KA107 міжнародної мобільності делегація Каразінського університету у складі начальника Управління міжнародних відносин, доцента Ірини Штеймільлер, заступника начальника Управління міжнародних відносин Романа Нестеренка, заступниці директора навчально-наукового інституту «Українська інженерно-педагогічна академія», професорки кафедри педагогіки, методики та менеджменту освіти Марини Васильєвої, професорки кафедри інформаційних комп'ютерних технологій і математики навчально-наукового інституту «Українська інженерно-педагогічна академія» Тетяни Бондаренко взяли участь у міжнародному тижні Erasmus+, який відбувався на базі Університету Ауреля Влайку в Арадї (Румунія).

За програмою представники університету відвідали семінари, воркшопи, лекції, які були присвячені налагодженню міжнародної співпраці між університетами.

Так, у перший день з вітальним словом та ознайомчою програмою виступили ректор Теодор Флорін Чілан та координатор Institutional Erasmus Церлінде Кнап.

Також у перший день викладачі взяли участь у Romanian Language Crash Course, де ближче познайомилися з румунською культурою та особливостями мовної комунікації. Також викладачі ознайомилися із матеріальною базою Університету Ауреля Влайку.

У межах зустрічі Ірина Штеймільлер презентувала Каразінський, розповіла про міжнародні проекти, наявні спеціальності та пропозиції щодо співпраці.

У другий та третій дні були заплановані воркшопи «Смак і колір з Трансільванії», «Смак Румунії – маркетинговий підхід до підвищення привабливості туристичного напрямку», «Дім за кордоном», «Огляд програми Erasmus+» та «Від традицій до трансформації – технічна сутність

Румунії», де викладачі долучилися до активностей, які проводить університет в межах міжнародних проектів.

Також під час візиту представники університету познайомилися із закладами вищої освіти, які брали участь у заході та налагодили тісну міжнародну співпрацю.

Навчально-науковий інститут «Українська інженерно-педагогічна академія» має тривалу співпрацю із факультетом освітніх наук, психології та соціальної роботи Університету Ауреля Влайку в Арадї.

Зокрема, Тетяна Бондаренко, Марина Васильєва та Роман Нестеренко спільно із заступником декана, професоркою Габрієлою Келемен мають спільні публікації у журналі Education Plus (Румунія), де представники навчально-наукового інституту «Українська інженерно-педагогічна академія» були членами редакційної колегії журналу, а також мають спільні статті у виданнях Scopus, науковці спільно беруть участь у міжнародних наукових конференціях, форумах, семінарах.

МІЖРЕГІОНАЛЬНА ЕКСПЕДИЦІЯ В МЕЖАХ ПРАКТИКИ КАФЕДРИ ФІЗИЧНОЇ ГЕОГРАФІЇ ТА КАРТОГРАФІЇ

1–8 червня 2025 року в межах виробничих і навчальної професійно орієнтованої практик здобувачі вищої освіти спеціальності 106 «Географія» за освітніми програмами «Географія», «Картографія, геоінформаційні системи і дистанційне зондування Землі», «Фізична географія, моніторинг і кадастр природних ресурсів», «Картографія, геоінформатика і кадастр», «Географія рекреації та туризму» взяли участь у Міжрегіональній експедиції «Чорногора–2025».

Це була справжня географія в дії – з підйомами на усі двотисячники найвищого масиву Українських Карпат: Петрос, Ребра, Гутин Томнатик, Бребенескул, Піп Іван Чорногірський, Говерла; дослідженням гідрологічних об'єктів, зокрема найвисокогірнішого озера Бребенескул; знайомством із туристичним кластером Буковелю; візитом до географічного центру Європи в с. Ділове Рахівського району Закарпатської області тощо.

Під час практики реалізовано сучасний підхід до збору просторових даних з використанням GNSS-технологій, доступ до яких було люб'язно надано колегами в межах співпраці з Інститутом геодезії Національного університету «Львівська політехніка» і за особистого сприяння директора Інституту Ігоря Савчина.

Окрему увагу було приділено системному збору польової інформації за допомогою мобільних ГІС. Учасники практики вели цифрові польові щоденники, використовуючи мобільний застосунок ArcGIS Field Maps, що дозволило фіксувати координати, фотографії, погодні умови, описові характеристики об'єктів у реальному часі з прив'язкою до інтерактивних карт. Це стало прикладом сучасного підходу до організації географічного спостереження в польових умовах.

Віртуальний вимір практики доповнено використанням платформи ThingLink, безплатний доступ до якої люб'язно надано д-ром Саймоном Хатчінсоном (Університет Солфорда, Велика Британія). Студенти створили авторські віртуальні екскурсії та інтерактивні плакати з використанням карт, 3D-моделей, медіафайлів і коментарів.

Це не лише збагатило практику, а й стало прикладом ефективного поєднання класичної географії з цифровими технологіями.

Важливо наголосити, що експедиція була реалізована завдяки ініціативі доцента Катерини Борисенко та старшого викладача Владислава Попова, які віднайшли і розбудували співпрацю з проєктом «Піфагор», що дозволило залучити спонсорську й організаційну підтримку для проведення цієї практики. Результат – плідна співпраця співробітників кафедри з роботодавцями та студентами, які вже працюють у сфері агробізнесу і геоінформаційних технологій.

Практика стала не лише етапом у навчальному процесі, а й потужною експедиційною школою командної роботи, дослідницьких підходів, креативного мислення та професійного зростання.

ПОДІЇ

ЗУСТРІЧ МІНІСТРА ОСВІТИ І НАУКИ З РЕКТОРАМИ ЗВО ПРИФРОНТОВИХ ОБЛАСТЕЙ УКРАЇНИ

26 липня 2025 року у стінах Казанського університету пройшла зустріч ректорів харківських, сумських і запорізьких закладів вищої освіти з Міністром освіти і науки Оксеном Лісовим і головою Харківської обласної військової адміністрації Олегом Синегубовим. Казанський університет на заході представили ректор Тетяна Кагановська та проректор з науково-педагогічної роботи Анатолій Бабічев.

Міністр освіти і науки України у своєму зверненні до учасників зустрічі зазначив, що зміцнення і розвиток вищої школи є одним із пріоритетних завдань, поставлених Президентом України Володимиром Зеленським. «Обговорили програму підтримки університетів на прифронтових територіях. Перша сума, залучена Міністерством освіти і науки України, становить 300 мільйонів гривень. У її межах передбачається фінансова підтримка ЗВО в Харківській, Сумській та Запорізькій областях. Надалі програма буде розширюватися на інші прифронтові регіони. У межах програми буде створено нову освітню інфраструктуру, яка забезпечить умови для очного навчання», – підкреслив Оксен Лісовий.

Голова Харківської обласної військової адміністрації Олег Синегубов зазначив, що саме розбудова безпечних просторів для здобувачів освіти є вимогою сьогодення. «Адже лише за наявності

безпечного середовища зможемо вмотивувати абітурієнтів вступати до наших провідних навчальних закладів. У тому числі і іноземних студентів», – зауважив Олег Синегубов.

У своєму виступі ректор Казанського університету Тетяна Кагановська висловила вдячність керівництву держави, Міністерству освіти і науки та Харківській обласній військовій адміністрації за вагому та системну підтримку університетів заради стійкості країни. «Нам непросто зберігати наші надбання, але ми зростаємо. Наразі ми прагнемо надати студентам можливість занурюватися в освіту й науку в безпечних умовах, мотивувати їх залишатись у нашому незламному місті. Ми відчуємо підтримку держави, продовжуємо підтримувати один одного та дякуємо за можливість, що дозволяють нам працювати у профронтових містах, зберігати освіту, науку, наші колективи

та студентів», – сказала Тетяна Кагановська.

Учасники також обговорили актуальні потреби та проблемні аспекти діяльності університетів прифронтових областей в умовах війни. Захід завершився урочистим нагородженням освітян і науковців, яких Указом Президента України було відзначено почесними званнями:

- «Заслужений діяч науки і техніки України» директора ННІ хімії Олега Калугіна;
- «Заслужений працівник культури України» директора культурно-просвітницького центру сучасного мистецтва «ЄрміловЦентр» Наталію Іванову;
- «Заслужений працівник охорони здоров'я України» завідувача кафедри стоматології медичного факультету Андрія Ніконова;
- «Заслужений працівник фізичної культури і спорту України» завідувача кафедри фізичного виховання і спорту Володимира Темченка.

Вітаємо науковців із відзнаками на державному рівні та радіємо зустрічі з колегами заради спільної мети – бути лідерами вищої освіти України заради Перемоги!

ВІТАННЯ

ПОЧЕСНОГО ДОКТОРА КАРАЗІНСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ СЕРГІЯ ЖАДАНА ВІДЗНАЧЕНО АВСТРІЙСЬКОЮ ДЕРЖАВНОЮ ПРЕМІЄЮ З ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Письменник, перекладач, громадський діяч, почесний доктор Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна і військовослужбовець Сергій Жадан став лауреатом престижної Австрійської державної премії з європейської літератури за 2025 рік, пише «Суспільне. Культура» від 2 липня цього року.

Премія присуджується Федеральним міністерством житлового будівництва, мистецтва, культури, ЗМІ та спорту Австрії з 1965 року європейським авторам, чия творчість здобула міжнародне визнання і була перекладена німецькою мовою.

Віцеканцлер Австрії, федеральний міністр мистецтв і культури Андреас

Баблер у своїй офіційній заяві відзначив: «Сергій Жадан – один із найпроникливіших письменників сучасної європейської літератури, який став літературним голосом українців. Моя найглибша повага до автора та поета, людини Сергія Жадана, з яким я відчуваю почуття солідарності, і висловлюю вам найщиріші вітання!»

Урочиста церемонія нагородження відбулася 25 липня 2025 року в межах Зальцбурзького музичного фестивалю.

Каразінська університетська спільнота щиро вітає Сергія Жадана з цією високою відзнакою. Його літературна та громадянська діяльність – це інтелектуальна рушійна сила, що посилює присутність української

культури в європейському просторі.

НАУКА

НАУКОВЕ СТАЖУВАННЯ СПІВРОБІТНИКІВ ХІМІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ У ФРАНЦІЇ

З 8 до 24 липня 2025 року співробітники хімічного факультету: професори Олександр Рошаль та Олександр Кириченко – проходили наукове стажування в науково-дослідному інституті хімії “Laboratoire de chimie de coordination” підпорядкованому Університету Тулуза III імені Поля Сабатьє, а також Національному центру наукових досліджень Франції (CNRS).

Візит було реалізовано в межах програми Erasmus+.

Під час стажування проводились дослідження спектрально-флуоресцентних властивостей флуоресціюючих дендримерів першої та другої генерації. Вивчено структуру досліджуваних сполук та природу смуг поглинання на випромінювання в електронних спектрах. Отримані дані можуть бути використані в подальшому для медико-біологічних досліджень.

Заплановано продовження досліджень у майбутньому: подальше проведення спектрально-флуоресцентних досліджень та молекулярно-динамічні розрахунки будови відібраних дендримерів у розчинах.

Співпраця з провідними європейськими науковими установами в межах програм Європейського Союзу, зокрема Erasmus+, є стратегічним напрямом міжнародної діяльності Каразінського університету та сприяє зміцненню його позицій у глобальному освітньо-науковому просторі.

ННІ «ФІЗИКО-ТЕХНІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ»

КОМАНДА КАРАЗІНСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ ПРЕДСТАВИЛА СВІЙ ПРОЄКТ НА ЯДЕРНИХ ЗМАГАННЯХ У БОЛОНЬ

Вступна кампанія в самому розпалі!

А тим часом команда Каразінського університету в межах четвертих ядерних європейських змагань для школярів відвідала Дослідницький центр Brasimone Італійського національного агентства з нових технологій, енергетики та сталого економічного розвитку (ENEA), який знаходиться в м. Болонья, Італія.

Команду Каразінського університету представляли доцентка ННІ «Фізико-технічний факультет» Інна Афанасьева та 2 абітурієнтки: Катерина Чкуаселі та Марія Пчолкіна. Участь у фінальному етапі взяли 15 команд з різних країн Європи. Команда Каразінського представила свій проєкт, присвячений ПЕТ-КТ.

Під час візиту дівчата прослухали лекції про сучасний стан розвитку малих модульних реакторів четвертого покоління та побували в дослідницьких лабораторіях, де ознайомилися з новітніми дослідженнями та розробками, присвяченими створенню малих модульних реакторів з охолодженням рідким свинцем.

Вітаємо та зичимо подальших успіхів у навчанні!

ДО ДНЯ БОРОТЬБИ ЗА ПРАВА КРИМСЬКОТАТАРСЬКОГО НАРОДУ

СПРОТИВ, ЩО НАРОДЖУЄ СВОБОДУ

З 26 липня до 2 серпня 2025 року у Львівській області проходив Табір Свободи, організований Кримськотатарським ресурсним центром за підтримки Представництва Фонду Фрідріха Науманна за Свободу в Україні. Учасниками події стали 20 активістів із різних куточків України, серед яких – представниця Каразінського університету, історик Марина Григор'єва.

«Табір Свободи став унікальним простором багатовимірною діалогом про Крим. У ньому нам пощастило прослухати лекції від фахівців з міжнародного права та провідних експертів із захисту прав людини, обмінятися ідеями та досвідом, а також взяти участь у різноманітних креативних активностях. Я щиро вдячна організаторам і учасникам за ініціативність, професіоналізм, стійкість, вірність принципам, щирість та відкритість! І за неповторну атмосферу взаєморозуміння, що

може сформуватися лише серед однодумців!» – відзначила пані Марина.

У фокусі уваги Табору Свободи були, зокрема, історія спротиву кримських татар та системні порушення прав людини на півострові, роль ненасильницького спротиву, міжнародні кампанії та візуальний сторітелінг. У межах події відбулися лекції, рольові ігри, жваві обговорення та кінопокази. Особливу увагу було приділено створенню нових візуальних

матеріалів для міжнародного руху #LIBERATECRIMEA.

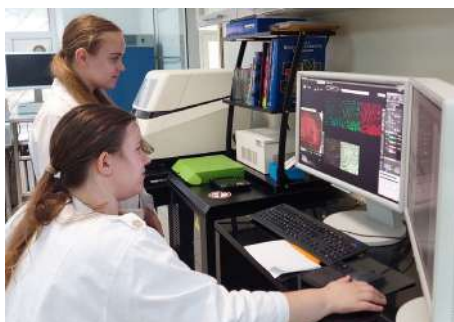

«ПРАКТИКА – ЦЕ СЕРЦЕ БІОЛОГІЇ»: ЯК КАРАЗІНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФОРМУЄ ПОКОЛІННЯ ДОСЛІДНИКІВ ПОПРИ ВІЙНУ

У нашому випуску – Юрій Кот, кандидат біологічних наук, доцент, керівник лабораторії біомедичних досліджень «Karazin BioMed» розповість про студентську практику, виклики, сучасне обладнання та впевненість у майбутньому науки.

– Пане Юрію, літо – традиційна пора для практик у біологів. Як проходить вона цього року на кафедрі біохімії?

Студенти-біологи третього курсу проходять влітку навчально-виробничу практику. Звісно, що останні роки внесли корективи у всі сфери життя, включаючи освітній процес і, зокрема, організацію практик студентів. Війна розкидала студентів по різних містах України та Європи, але не забрала у них прагнення до знань та постійного розвитку, а у викладачів прагнення високоякісно проводити заняття зі студентами. Особливість практики – її обов'язкове проведення в умовах реального робочого місця відповідно до фаху. Студенти, які перебувають в Україні, приїхали з Києва, Львова, Полтави та Дніпра для проходження практики на базі лабораторії біомедичних досліджень Karazin BioMed кафедри біохімії Каразінського університету, а також відділу кріобіохімії Інституту проблем кріобіології і кріомедицини НАН України. Для студентів, які перебувають за кордоном у Європі, практичні заняття проходять на базі Інституту органічної хімії та біохімії Академії наук Чехії у Празі. Користуючись нагодою, хочу подякувати нашим організаціям-партнерам за надану можливість проходити практику на їх базах, а також адміністрації Каразінського за створення умов для комфортної та безпечної роботи в університеті.

Практика на базі лабораторії Karazin BioMed Каразінського університету.

– Які ключові навички здобувають студенти під час такої практики?

– Передусім – це закріплення теорії через практику. Наші студенти вчаться працювати з клітинними культурами, розуміти молекулярні процеси, засвоюють біохімічні техніки. Але ще важливіше – вони здобувають навички, без яких неможливий сучасний науковець: критичне мислення, командна робота, адаптивність, комунікація англійською у фаховому середовищі.

– Які методики опановують студенти? І наскільки важливо працювати з ними вже під час навчання?

– Програма практики переглядається та змінюється кожного року. Це робиться для того, щоб методи, які опановують

студенти, відповідали рекомендаціям роботодавців та останнім трендам в науці та технологіях. Студенти опановують методи підготовки біологічного матеріалу для досліджень з використанням роботизованих систем; виділення ДНК, РНК і білків на магнітних носіях; кількісної ПЛР у реальному часі та імуоферментного аналізу для детекції збудників вірусних інфекцій; конфокальної мікроскопії тощо. Отриманий під час практики досвід роботи з сучасним обладнанням і методами високо цінується потенційними роботодавцями та організаціями програм стажування, сприяє подальшому професійному розвитку студентів.

– Яке обладнання використовується під час практики? Чи відповідає воно сучасним стандартам?

– Лабораторія біомедичних досліджень Karazin BioMed є одним з найсучасніших навчально-наукових осередків України, оснащеним сучасним лабораторним обладнанням. В лабораторії впроваджена європейська практика навчання через дослідження, занурення студента у реальне дослідницьке середовище. Неважливо скільки коштує прилад, він повинен бути доступний студенту для відпрацювання методів або виконання практичної частини кваліфікаційної роботи, наприклад. Але під супроводом досвідченого фахівця-оператора приладу звісно. Наприклад, наші студенти працюють з такими коштовними приладами, як лазерним конфокальним мікроскопом, програмним заморозувачем клітин, роботизованими системами підготовки зразків для ПЛР-аналізу і власне системами ПЛР в режимі реального часу, мікроплатишними мультимодальними рідерами тощо. Кожен з цих приладів коштує мільйони гривень, але студенти мають до них доступ і успішно їх опановують. Обладнання, з яким працюють студенти, відповідає сучасним світовим стандартам лабораторної практики. Навчившись працювати з таким сучасним обладнанням, студент відповідатиме вимогам не лише українських, а й закордонних роботодавців.

– З якими складнощами найчастіше

стикаються студенти на практиці, і як вони їх долають?

– Найпоширеніше – це брак попереднього практичного досвіду через дистанційне навчання. Теорію студенти знають блискуче, але перший дотик до справжнього приладу часто викликає розгубленість. Щоб подолати це, ми використовуємо віртуальні симулятори: кожен прилад має онлайн-версію, де можна відтворити роботу. Це допомагає впевнено переходити до практики. Інша проблема – соціалізація. Студенти довго навчалися ізольовано, тож живе спілкування у команді, навіть просте «поставити запитання», може бути викликом. Тут допомагає програма ментального здоров'я університету, яка допомагає адаптуватися і відновлювати внутрішні ресурси.

– Як поведуться студенти в умовах «реальної лабораторії»? Чи бачите зростання впевненості?

– Я спостерігаю, що сьогоднішні студенти третього курсу більш професійно доросліші, ніж ще 5 років тому. Вимоги сьогодення такі. Студенти почали цінувати час, використовують будь-яку можливість для отримання практичного досвіду. Ще вдень ти разом зі студентами

в лабораторії, а ввечері вони вже надсилають тобі оформлені протоколи роботи, розрахунки, звіти з коментарями, перелік питань та пропозицій. Навчально-виробнича практика сприяє виробленню у студентів високого рівня не тільки самостійності та впевненості, але й почуття відповідальності за прийняті рішення.

– Які якості ви особливо цінуєте у студента-практиканта?

– Мені особисто імпонує вмотивованість та зацікавленість у професійному зростанні, здатність до критичного осмислення отриманих результатів, прагнення працювати в команді.

– Чи були моменти, коли результати студентів вас приємно здивували?

– Були й не поодинокі. Так, наприклад, студенти відмінно впоралися з завданням виділення білків плазматичної мембрани клітин людини на магнітних носіях з подальшим електрофоретичним розділенням. Це багаторічна робота, яка вимагає максимальної точності. І от момент істини: один дотик стилусом – і результат є. Очі студентів у такі миті – це найкраща подяка.

– Як заохочуєте студентів до дослідницької діяльності?

– Без сумніву, науково-дослідна робота студентів є однією з найважливіших форм навчального процесу на біологічному факультеті. Студентів залучають до науково-дослідницької діяльності починаючи з першого року навчання на умовах їхньої вільної самореалізації. Вільний доступ до навчально-наукових лабораторій, можливість доєднатися до роботи наукових груп, студентські наукові гуртки і участь у конференціях – усе це дозволяє студентів ознайомитись з усім спектром напрямів дослідницької діяльності, знайти однодумців з якими можна порадитися і поділитися

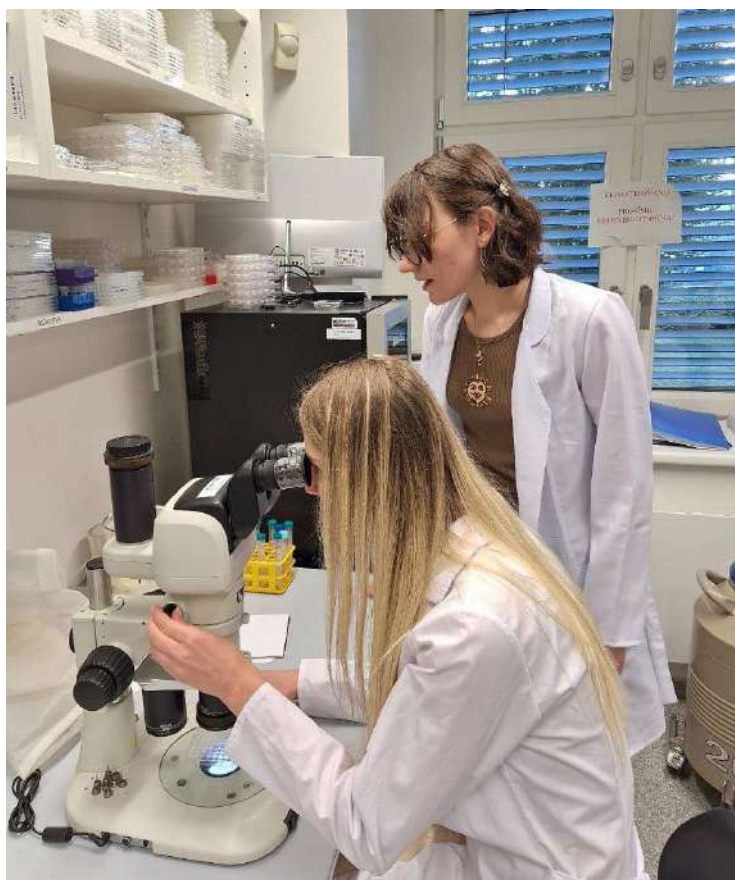
НА ШЛЯХУ ДО ПРОФЕСІЇ

досвідом, результатами своїх досліджень.

– Які подальші плани розвитку?

– Ми не зупиняємось. Попри війну, ми розвиваємось. Перший напрям – поглиблення міжнародної співпраці. Ми хочемо, щоб ще більше студентів мали можливість проходити практику за кордоном. Другий – розширення Karazin BioMed. До кінця року плануємо відкрити два унікальні відділи – медичної біоінженерії та молекулярної візуалізації. Це буде прорив. Дякую адміністрації університету, партнерам і меценатам за підтримку. Попереду – нові горизонти. І я певен: ми готові їх досягти.

Ліна ТИМАРСЬКА.

Практика на базі Інституту органічної хімії та біохімії Академії наук Чехії у Празі.